

## **АНАЛИЗА ЕФЕКТА НАЦРТА ЗАКОНА О ШТРАЈКУ**

### **1. На кога ће и како ће највероватније утицати решења у закону**

Закон о штрајку односи се на синдикате и запослене код послодаваца који организују штрајк, као и на послодавце, односно удружења послодаваца или осниваче јавних служби кад се штрајк организује на гранском или територијалном нивоу.

Законом се уређују права и обавезе запослених и послодаваца у случају штрајка, при чему се иста, у односу на досадашња решења из важећег Закона о штрајку, значајније не мењају. Највећа измена односи се на то да се утврђивање делатности у којима се уводи минимум процеса рада за време штрајка препушта посебним законима за поједине области (по правилу се ради о законима који уређује функционисање јавних служби), уз изузетак навођења неколико делатности за које Закон о штрајку прописује минимум процеса рада (делатност хемијске индустрије, индустрије челика, црне и обојене металургије, делатности у којима се опасне материје производе, користе, складиште или се њима рукује).

Такође, Закон о штрајку предвиђа улогу Републичке агенције за мирно решавање радних спорова у утврђивању минимума процеса рада, ако исти није утврђен законом, колективним уговором или споразумом штрајкача и послодавца.

### **2. Какве трошкове ће примена закона створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима)**

Примена закона неће створити додатне трошкове грађанима и привреди, нарочито имајући у виду да је акценат у Закону стављен на обавезу покушају да стране у спору методама мирне реше спорна питања и на тај начин спрече штрајк или ублаже његове последице. Наведене методе мирног решења спора су већ прописане Законом о мирном решавању радних спорова („Службени гласник РС“, бр.125/04 и 104/09) и примењују се у случају штрајка у делатностима од општег интереса.

Када је у питању поступак арбитраже за утврђивање минимума процеса рада који ће у складу са Законом о штрајку да се води пред Агенцијом, исти ће моћи да се спроводи без већих трошкова страна у спору. Накнада трошкова и награда за рад постојећих миритеља и арбитра Агенције се исплаћују из средстава обезбеђених у буџету Републике Србије, а стране у спору носе своје трошкове, ако их имају. Сматрамо да ће Агенција, у оквиру обезбеђених средстава, моћи да спроводи и арбитражу из Закона о штрајку. Ово из разлога што је Законом о мирном решавању радних спорова већ утврђена надлежност Агенције у колективном радном спору (спор поводом штрајка; закључивања, измена и допуна или примене колективног уговора; примене општег акта којим се регулишу права, обавезе и одговорности запослених, послодавца и синдиката и др), као и код чињенице да је у јавним службама минимум процеса рада регулисан постојећим законима, који ће се у

складу са одредбама Закона о штрајку примењивати до закључивања колективних уговора, те се стога не очекује да ће доћи до доминантне улоге Агенције у надлежности утврђене Законом о штрајку.

**3. Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити**

С обзиром да се законом посебно истичу принципи колективног преговарања код утврђивања минимума процеса рада, као и методе мирног решавања спорова у случају штрајка, странама у спору обезбеђује се могућност да спорове решавају без покретања судског поступка, који подразумева повећане трошкове и који трају знатно дуже. Такође мирним решавањем спорова утицаће се на брже решавање спорова до којих долази у случају прекида рада, односно штрајка, чиме се смањују трошкови за послодавца који настају због прекида рада, као и трошкови запослених с обзиром да за време прекида рада запослени не остварују право на зараду.

**4. Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција**

Предложени закон није од непосредног утицаја на стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију.

**5. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону**

Нацрт закона припремала је радна група у чијем саставу су били заступљени представници Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, Инспектората за рад, социјалних партнера (репрезентативних синдиката и удружења послодаваца), стручњаци у области радног права (професори правних факултета и судије), а кроз спроведену јавну расправу укључили су се и други заинтересовани субјекти (200 учесника који су представљали: републичке, покрајинске, градске, гранске и друге организације синдиката, удружења послодаваца, државне органе, јавне службе, привредне субјекте, посланичке групе и стручну јавност).

**6. Које ће се мере током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава**

Министарство рада, запошљавања и социјалне политике ће у сарадњи са социјалним партнерима, ресорним министарствима и Републичком агенцијом за мирно решавање радних спорова, предузети широку акцију у циљу упознавања заинтересованих страна, односно субјеката на које се односи Закон, а ради промовисања циљева закона и његове доследне примене.